

ΑΝΑΚΡΕΩΝ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΡΕΙΣ

ὑπὸ Δ. Α. Κορομηλᾶ.

Ἐνώπιον ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου παρεστάθη τὴν ἔσπεραν τοῦ παρελθόντος σαββάτου ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Ὀρφέως τὸ ὑπὸ τὸν ἄνωτέρῳ τίτλῳ νεώτερον ἔργον τοῦ ποιητοῦ τῆς Μαγκάστης κ. Δ. Κορομηλᾶ.

Ἀκριβῶς τὸ ἔργον τούτο δὲν δύναται νὰ ἐπικληθῇ δρᾶμα, διότι ἀναπτύσσει οὐχὶ ἰδέαν τινὰ ἐκ τῶν μεγάλων καὶ ἐφαρμοζομένων πανταχοῦ ἐν τῷ κόσμῳ καθ' ὅλας τὰς περιόδους, ἀλλὰ περιπέτειαν ἀτομικὴν συμβάσαν εἰς μόνον τὸν Ἀνακρέοντα, ἥτις ἵσως εἰς ἄλλον ἀνθρωπον, η καὶ εἰς ἄλλον ἀκόμη ποιητὴν, ἀλλοίαν θὰ ἐλάμβανε λύσιν. Διὰ τοῦτο δὲ ἐξετάζων φιλολογικῶς τὸν Ἀνακρέοντα τοῦ ἡμέρου φίλου θὰ ἐπονομάσῃ αὐτὸν οὐχὶ δρᾶμα, ἀλλὰ μᾶλλον δαίλον, ἔχοντα ἴκανὰ τῶν συστατικῶν τῶν ἀρχαίων μίμων, οἵτινες καίπερ στοιχεῖα ὅντες δράματος τόσον πολὺ ἐκαλλιεργήθησαν, ώστε ἐφθασαν διὰ τοῦ Σώφρονος μάλιστα εἰς βαθὺδὸν νὰ θαιμάζωνται ως ἀριστουργήματα τέχνης, εὐφύτες καὶ καλλιλογίας. Ως ἀπόδειξιν τῆς τελείας τέχνης τῶν δραματικῶν τούτων στοιχείων ἀρκεῖ νὰ ὑπομνήσωμεν ὅτι κατὰ τοὺς μίμους τοῦ Σώφρονος ὁ θειότατος Πλάτων ἐτεχνούργυσε τὴν ἀρμονικήν του γλῶσσαν καὶ τὴν ἀμύνην διάλογον ἐν ᾧ ἐπιπέντες ἡ λεπτοτέρα τῆς ἀρχαιότητος εὐφύτεια.

Ἡσοχολοῦντο δὲ οἱ μῖμοι κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν ἀρχαίων κυρίως περὶ τὴν πιστὴν παράστασιν χαρακτήρων καὶ ἥθων τῶν κατωτάτων τάξεων τοῦ λαοῦ καὶ διεκρίνοντο κατὰ τὴν τεχνικὴν παράστασιν, τὴν ζωηρὰν τοῦ λόγου λέξιν, τὴν ἀληθείαν καὶ περιουσίαν γενναίων γνωμῶν. Οὐχ ἦττον ἐπετρέπετο καὶ σπουδαῖοι χρακτῆρες δι' αὐτῶν νὰ ζωγραφίζωνται.

“Η ὑπόθεσις τοῦ Ἀνακρέοντος ἀρκετὰ εὐφυῶς διεπλάσθη διὰ τοῦ ἡμετέρου ποιητοῦ ἀναγγόντος ἐν τῷ Ἡροδότῳ ὅτι ποτὲ διφίλμουσας τύραννος τῆς Σάμου Πολυκράτης ἐπεμψεν εἰς τὸν Ἀνακρέοντα τάλαντα χρυσίου ἀτινα διοικήτης ἐπέστρεψε. Τοῦτο δὲ ποιητὴς ἡμῶν ως ἑξῆς συνεπλήρωσεν. ‘Ο Ἀνακρέων ἀγαπῶν διάσημόν τινα ἔταιραν τὴν χρυσολάτριδα, ὡς τὴν ἀποκαλεῖ, Δάρφνην, ὡραιότητα επανίσταντα τῆς Μιλήτου, ἐπιθυμεῖ χρυσίου ὅπως ἀπολαύσῃ αὐτὴν, διότι ἡ ἔταιρα ἐμπαῖει τὴν πτωχείαν τοῦ Ἀνακρέοντος καὶ τῶν φίλων του ποιητῶν Ἰεύκου καὶ Σιμωνίδου. Βίς τὴν πρότασίν των διτι θά ψάλλουν οἱ ποιηταί, ἡ ἔταιρη καγχάζει καὶ εἰρωνικῶς θεωμένη τὴν πενιχρότητα τῆς ποιητικῆς καλύνθης ἀπέρχεται. ‘Ο Ἀνακρέων τὴν ἀγαπᾶ, καὶ δινειρεύεται πλοῦτον. Νὰ πωλήσῃ τὴν λύραν του; Ἀλλὰ δὲν ἔρκει, τοῦ λέγουσιν οἱ φίλοι. Δάρφνης ἐμφανίζεται ἀπεσταλμένος τοῦ Πολυκράτους, διστις κομίζει τῷ Ἀνακρέοντι πλούσια δῶρα τοῦ τυράννου, τάλαντα χρυσίου δέκα.

‘Ετελείωσεν.

‘Ο Ἀνακρέων ἔχει τὴν Δάρφνην πλέον.

Ἐν Μεγάρᾳ δην τὰ πάντα χρυσᾶ διαβοῖο διοικήτης τῆς τέων φέρων χρυσοκέντητον ἀσιανὴν περιβολὴν, χρυσοῦν στέρανον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ χρυσῆν Δάρφνην ἐν τῇ ἀγκάλῃ ἐντρυφωσαν ἐν τῷ χρυσώφ. Οὐδὲν τῆς ποιητικῆς του καλύνθη τὸν συνοδεύει πλέον. Ἀντὶ τῶν φίλων του, οἵτινες τὸν μισοῦσι καὶ δὲν θέλουσιν οὐδὲ νὰ τὸν ἔδωσι πλέον, προσκαλοῦνται εἰς τὰ γεύματα οἱ κόλακες τοῦ τυράννου, καὶ οἱ παράσιτοι καὶ συμμορία ληστῶν ἐντέχνων, οἵτινες τρώγουσιν ἐκ τοῦ ζένου πλεύτου προτείνοντες τῷ Ἀνακρέοντι διάφορα σχέδια, δὲν τὸν τοκισμὸν τοῦ χρυσοῦ, δὲ τὴν κατασκευὴν ὑδραγωγείων, δὲ τὴν ἀγορὰν οἰκοπέδων. Βεβαρυμένος ὑπὸ τοῦ τοιούτου βίου δὲν Ἀνακρέων ζητεῖ νὰ ίλευθερωθῇ ἀπ' αὐτῶν τῶν κλεπτῶν τῆς εὐφυΐας του, ἐνθυμεῖται διτι εἰς τοῦ εἰχή ποτε λύραν καὶ ἀτενίσας εἰς τὰς χρυσᾶς

‘Ο Τριβουλλιάκ ἀφοῦ εἶδε τὸ ἐμπεριεχόμενον ἡγέρθη μανιάδης.

— ‘Ο Τριβουλλιάκ δὲν εἶναι ἐπαίτης — οὔτε σᾶς ἐζήτησε ψυχικό.

Καὶ ἔρριψε τὸ βαλάντιον εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἀμεδαίου.

— Θέλετε νὰ ἐξοφλήσετε τὸν λογαριασμὸν — προσέθυνε — ναὶ η̄ σχι;

— Νομίζω διτι ἀρκετὰ σᾶς ὑπέμεινα — ἀπήντησε ψυχρῶς δὲ Κόμης — δύνασθε νὰ ἀπέλθετε.

— Βετω — εἶπεν δὲ Τριβουλλιάκ ἐξερχόμενος — καλ... καλὴν ἐντάμωσιν εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Μαζᾶ.

‘Ο Τριβουλλιάκ ἐξηλθὼν πανηγυρικῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸ πρῶτον καπηλεῖον, τὸ ὅποιον συνήντησε καὶ ἐζήτησεν ἐν ποτήριον οἴνου.

— ‘Α! διὰ τί νὰ μὴ συναντήσω — ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν — τὸν ἀνθρωπὸν, τὸν διποῖον ἐδολοφόνησα; Ἀλλὰ τώρα πλέον δὲν ἔχω καιρὸν νὰ χάνω. ‘Ο Δεσορέλ εἶναι πλούσιος καὶ η̄ κεφαλή μου δὲν στέκεται καλὰ εἰς τὴν θέσιν της. ‘Βμπρὸς λοιπὸν ἐκδίκησι!

Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ὑπαστυνόμου.

‘Ο Τρενώ ἐκάθητο καπνίζων τὴν πίπαν του καὶ σκεπτόμενος ἀκριβῶς τὴν ιστορίαν τοῦ Κόμητος τοῦ Σαίν-Μώρ.

‘Ο Τριβουλλιάκ ἀπεκαλύφθη πρὸ αὐτοῦ.

Τι ζητεῖτε Κύριε — ἡρώτησεν δὲ Τρενώ.

— Νὰ τεθῶ μπὸ κράτησιν. Πρὸ τριῶν μηνῶν ἐδολοφύνησα ἀνθρωπὸν τινα, τοῦ διποίου ἀγνοῶ τὸ ὄνομα, ἐν Δονδίνῳ, κατὰ διαταγὴν τοῦ κ. Δεσορέλ, διστις καλεῖται ἐδῶ Κόμης τοῦ Σαίν-Μώρ. Ἀλλὰ δὲν ἔλαβον τὴν συμφωνηθεῖσαν ἀμοιβήν. Κατὰ συνέπειαν παραδίδομαι εἰς τὰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης καὶ σᾶς ἀναγγέλλω ως συνένοχόν μου τὸν Κόμητα τοῦ Σαίν-Μώρ καὶ τὸν Ιούλιον Ριγώ, τοῦ διποίου χρυσοῦ τὴν διαμονήν.

— ‘Ο Τρενώ ωτὰν νὰ μὴ ἐπείθετο εἰς τὰ ὄπτα του ἡρώτησε τὸν ἀγνωστον.

— Πρὸ τριῶν μηνῶν, ἐν Δονδίνῳ... Καὶ δινομάζεσθε; — Σύμων Τριβουλλιάκ.

— Καὶ ἂν εἴητε τὸ θῦμά σας τὸ ἀναγνωρίζετε;

— Πως! Ζη! εἶναι ἐδῶ! — εἶπεν ἐγειρόμενος καὶ τύπων διὰ τῶν χειρῶν του τὴν κεφαλὴν δὲ Τριβουλλιάκ. — Αὐτὸ τὸ κεφάλι μου θέλει σπάσιμον! Αὐτός εἶναι ἐδῶ! Καὶ ἔγω ηλθα νὰ παραδοθῶ εἰς τὴν δικαιοσύνην!

— ‘Ο Τρενώ ἐκάλεσεν ἔνα τῶν κλητήρων καὶ τῷ ἐψιθύρισε τι εἰς τὸ οὖς. ‘Ο κλητὴρ ἐξῆλθε.

— Μίαν ἐρώτησιν ἀκόμη — εἶπεν δὲ Τρενώ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Τριβουλλιάκ. Είσθε θεβαίος διτι δὲ Κόμης τοῦ Σαίν-Μώρ εἶναι δὲ Δεσορέλ διστις σᾶς ἐπλήρωσε...

(‘Ακολουθεῖ).

Κ. Ξένος.

έκεινας τραπέζας δράματα μίαν χρυσήλατον, τὴν λαμβάνει μετὰ πόθου, τὴν φιλεῖ, ἀλλὰ μόλις ἐγγίζει τὰς χορδὰς της καὶ τὰ σχέδια τῆς προηγουμένης συμμορίας ἀποδιώκουσι τὴν ἐμπνευσίν του, ὁ δὲ ποιητὴς τῆς Τέω λησμονεῖ καὶ λύραν καὶ ἄστμα. Πρὸς τούτοις ἡ Δάφνη μὴ ἀγαπῶσσα τὸ ἄσμα δὲν τὸν ἀφίνει νὰ ψάλῃ. Ἡ πάλιν ἐν τῇ ψυχῇ του εἶναι μεγάλη καὶ ἵκανη γεννᾶ τὸ δραματικὸν διαφέρον, διτεῖσεργεται δὲ φαιδρὸς φίλος του Φερεκύδης, διτεῖς κατειρωνεύμενος τὴν χρυσῆν αἴθουσαν τοῦ ποιητοῦ καὶ βλέπων τὴν ἄχαριν σκηνὴν τοκιστοῦ μεριμνῶντος περὶ μόνου τοῦ πλούτου ταλανίζει τὸν ποιητὴν, σατυρίζει πικρῶς τὰ τοῦ Ἀνακρέοντος καὶ παροτρύνει αὐτὸν νὰ ἐπιγράψῃ ἔξω τῆς οἰκίας του «Μεσιτικὸν γραφεῖον Ἀνακρέοντος καὶ συντροφίας.» Συνάμα ἀναγγέλλει αὐτῷ διτεῖς οἱ φίλοι του δὲν θέλουσι νὰ τὸν γνωρίζωσι πλέον. Τότε ὁ Ἀνακρέων παθαίνεται, ἀδημονεῖ. Τὸ πάθος του δὲ αὐξάνει διτεῖς ἀπὸ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου ἀκούει τὰ φαιδρὰ ἄσματα κωμαζοντος δμίλου. Ἀναγνωρίζει τὰ ἄσματα τῶν φίλων του καὶ Ἰθυκε! φωνάζει περιπαθῶς. Ἀλλ’ εἰς μάτην τὸ ἄσμα ἀπεμακρύνθη καὶ αὐτὸς εὔρισκεται ἐν μέσῳ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν φίλων τοῦ συμφέροντος. Τοῦ ἔρχεται εἰδὸς μανίας καὶ διώκει τότε δλους δσους εἰχεν καλέσει εἰς τὸ γεῦμα. Μένει τέλος μόνος. Ενθυμεῖται τὴν λύραν του, τὴν κρούει, ἀλλ’ ἀποχεῖ. Πρώτην φορὰν τοῦ συμβαίνει τοῦτο. Ἐν τῇ ἀπογονώσει του βλέπει διτεῖς χρυσαὶ ἥσαν αἱ χορδαὶ αὐτῆς καὶ χρυσᾶ ἐλάσματα ἐποικιλλον αὐτήν. Μαινόμενος τότε ἀποσπᾷ τὰ ἐλάσματα, καὶ θραύσει τὴν λύραν καὶ ἀρπάσεις πυρσὸν, καταστρέψει διὰ πυρὸς τὰ ἀνάκτορά του, τὰ Μέλαθρα τοῦ πέρθοντες τῆς καρδίας του, καὶ φεύγει νὰ ἐπανεύρῃ τοὺς φίλους του, ἐν μέσῳ τῆς φαιδρᾶς ἔκεινης καὶ πλήρους ζωῆς καλύνθης, ἔνθα ὁ οἶνος, τὰ ἄσματα καὶ αἱ γυναικεῖς διαχύνουσι τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐφροσύνην. Οὗτοι κατ’ ἀρχὰς δὲν τὸν δέχονται. Ἐπιχρίνουσι τὴν ἀλαζονείαν του καὶ τὴν ἐλεεινότητα τοῦ βίου του, ἀλλ’ διτεῖς μανθάνωσι παρ’ αὐτοῦ διτεῖς μετενόησεν, διτεῖς ἔκαυσε τὸ ἀνάκτορόν του καὶ ἀπέδωκε τὰ τάλαντα, διτεῖς ἔρχεται νὰ ψάλῃ, τοῦ δίδουσι τὴν κρεμαμένην ἐν μέσῳ ἀλλων λυρῶν λύραν του καὶ ἐντρυφῶσιν εἰς τὴν γλυκύτητα καὶ τέχνην τοῦ ἄσματός του. Ἡ Δάφνη ἡτοις τὸν ἀναζητεῖ φθάνει ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν καθ’ ἥν ὁ Ἀνακρέων ἐμπνευσμένος ὑπὸ τῆς λυγηρᾶς μούσης του ἐψαλλει μίαν τῶν ὠραιοτέρων στροφῶν τοῦ ἄσματός του. Ἡ Δάφνη ἔκστατην ἀκούει τῆς λύρας τοῦ ποιητοῦ ἥς οἱ φθόγγοι εἰσδύουσιν εἰς τὴν καρδίαν της. Ἀνεπαισθάτως πλησιάζει καὶ κλίνουσα τὸ γόνυ πρὸ τοῦ Τητοῦ δμολογεῖ διτεῖς τὸ ἄσμα ἐμάγευσε πλέον καὶ αὐτὴν τὴν χρυσολάτριδα. Οὕτω δὲ ἐν μέσῳ χαρᾶς καὶ τῶν βακχικῶν εὐοὶ εὐδίληγει ὁ φαιδρότατος οὗτος μίμος περιέχων σκηνὰς ὠραιοτάτας ποικιλομένας ἔνιοτε διὰ τῆς εἰσόδου παρασίτου τινός.

**

**

Ἐν τῇ ὅλῃ φαιδρᾷ ταύτῃ ὑποθέσει βλέπομεν διτεῖς διστις τοῦ μίμου εἶναι διτεῖς ὁ Ἀνακρέων γενόμενος πλούσιος δὲν ἥδυνατο νὰ ψάλῃ. Τοῦτο νομίζομεν ἔχει πολὺ τὸ δραματικὸν στοιχεῖον καὶ ἔκαστος ἀναμένει τὴν λύσιν τῆς περιπετείας ταύτης, ἡτοις εἰχε βιωθάνει τὴν ἥδυλαλον λύραν τῆς ἀρχαιότητος.

Ἴδωμεν τώρα τὴν τεχνικὴν ἀξίαν τοῦ ἡμετέρου μίμου καὶ ἐν ἐπίρρησε τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα τοῦ εἰδούς του, ἀτιναχαρακτηρίζουσιν αὐτό. Ἡ γλώσσα αὐτοῦ εἶναι ἡ καθαρωτέρα γραφομένη τὴν σήμερον γλώσσα, κεκοσμημένη ἔνιοτε διὰ λέξεων καὶ φράσεων τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, αἵτινες ὡς εἰς τεχνικῶς τοποθετημέναι ἔν τῷ διαλόγῳ εὐκόλως κα-

τανοῦνται ὑπὸ τῶν παρακολουθούντων μετὰ προσοχῆς τὴν πορείαν τοῦ μύθου. Οἱ στίχοι του εἶναι ἀρμονικώτατοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι φέροντες τοὺς τόνους καὶ τὰς τομὰς καταληλώντες, ὡστε ἡ ἀπαγγελία ρύθμικώτατα νὰ γίνηται χωρὶς νὰ ἐπιπροσθίσται μίαν σημειώσας, ἀπλῶς εἰς πλήρωσιν τῶν κενῶν τοῦ στίχου παρεντιθέμενα. Τὸ τρίτον διμώς διπερ καὶ τὸ μέγιστον προτέρημα τῶν τοιούτων δραματικῶν ἔργων, τὸ ἀναβιβάζον αὐτὰ εἰς βαθμὸν ἔξασιον φίλασθρου τέχνης, δὲν εὑρομέν. Ὁ διάλογος εἶναι ἀπλούστατος, κοινότατος, καὶ δὲν ἀγει εἰς ἔκφρασιν γνωμῶν ὡς σημειώσας πράττων, διότι τὰ πρόσωπα διμελοῦνται περὶ κοινῶν δλων πραγμάτων, ἔνιοτε περὶ μηδαμινῶν, μὴ ἀνυψούμενα εἰς τὸ ἰδανικόν. Τοῦτο εἶναι τὸ μέγιστον ἐλάττωμα τοῦ παρόντος μίμου, διπερ γεννᾶ καταφανῆ ἀντίθεσιν μεταξὺ γλώσσης, στίχων καὶ διαλόγου. Ἀλλὰ τὸ ἐλάττωμα τοῦτο τὸ εἰς ἡμᾶς φαινόμενον διπλασίως κακὸν η εἰς ἀλλους ἐνθουσιαζομένους ἐκ τῶν σημειωνῶν ἔργων τῆς σημειωνῆς ζένης φιλολογίας, ἀνευρίσκομεν εἰς δλα τὰ ἔργα τοῦ ἡμετέρου ποιητοῦ, καὶ ἀποδίδομεν τοῦτο οὐχὶ εἰς ἀσθένειαν τῆς ἐμπνεύσεως του, ἀφοῦ εἶναι τόσον θαυμαστής τοῦ ἀρχαίου κόσμου, τόσον τεχνίτης τῆς γλώσσης καὶ τόσον καλλιτέχνης τοῦ στίχου, ἀλλ’ εἰς τὴν παρεμπινελαν τῆς δραματικῆς τέχνης ἡτοις κατὰ τὴν ἡμετέραν περίοδον ἐντελῶς, ἐντελῶς παρεξηγηθεῖσα, παρεστράτης καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοινὸν βίον. Τοῦτο ἐν τῇ ἀρχαιότητι θύεται ἐν κομφοδίᾳ συνέβαινεν. Ὁ μέγιστος κανὼν τοῦ δραματικοῦ διαλόγου ἥν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ποιήσει οὐ πᾶς διάλογος δραματικός. Σήμερον τοῦντά τον καταντῶμεν εἰς τὸ συμπέρασμα πᾶς διάλογος δραματικός. Ἐν τῷ κοινῷ βίῳ, ἐπομένως ἐν τῷ κοινῷ διαλόγῳ, οὐδὲν τὸ ἰδανικόν, οὐδὲν τὸ τεχνικόν, διὰ τοῦτο οἱ ἀρχαῖοι ἐπιζητοῦντες τὸ κάλλος καὶ τὸ ψήφος τῆς τέχνης ἐπεζήτουν ἀντικείμενα δμιλίας βαθμίδας τινὰς ψηφολότερα τοῦ κοινοῦ βίου, δι’ ὧν κατασκευάζοντες τοὺς ἡμιμήτους των διαλόγους ἔφθανον εἰς τὰ ωραῖα ἐκεῖνα γνωμικὰ δι’ ὧν τόσον περιεκομεῖτο ἴδιως ἡ Νέα Κωμῳδία. Διατοῦτο ἐνδισφ διμέτερος ποιητῆς δὲν ἐγκαταλίπη τὴν ἐσφαλμένην περὶ δραματικῆς τέχνης ἐπικρατοῦσαν σήμερον γνώμην, τούλαχιστον διὰ τὰ ὡς τὸν Ἀνακρέοντα ἔργα, οὐδέποτε θὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἔκφρασιν γνωμῶν. Εύφυολογίας τινὰς δύναται νὰ ἐγκατασπείρῃ καὶ αὐτὰς πολὺ σπανίας διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, ἀλλ’ ἐνδισφ τὰ πρόσωπα τοῦ διμελοῦνται δι’ ἡμιστιχίων, διὰ μιᾶς πολλάκις λέξεως, δι’ ἐνδισφ συχνὰ ἐπιρρήματος, δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν διαλόγον δραματικόν. Τὸν φυσικὸν διαλόγον, τὸν ἔχομεν φυσικὸν ὡς δικοῖος βίος, χαριεστατον, ἀλλ’ εἰπομένην διτεῖς οὐ πᾶς διάλογος δραματικός. Τὰς ἴδεας ταύτας διλγίστοις σήμερον παραδέχονται, οἱ δ’ ἀκροι αὐτῶν θιασῶται ἐπαυσαν καὶ νὰ γράφωσι, προτιμῶντες τὴν σιωπὴν παρὰ νὰ ἔξευτελίσωσι τὸ πνεῦμα τῆς ἀρχαίας ποιήσεως ἀπομιμούμενοι τὸν κοινὸν βίον, ἐν φούδεις ἐνθουσιασμὸς δύναται νὰ γεννηθῇ διτεῖς νὰ συναρπάσῃ τὸν νοῦν εἰς φιλοσόφους θεωρίας περὶ τῶν τοῦ κόσμου. Ἱσως σήμερον τὸ εἰδὸς τοῦτο τοῦ διαλόγου τὸ ἀκολουθοῦσιν οἱ διασημότεροι τῶν γάλλων δραματικῶν, ἀλλ’ εἰπομένην διτεῖς δὲν εἰμεθα δυοχρεωμένοι τὴν διαστροφὴν τῆς τέχνης νὰ δεχθῶμεν ὡς κανόνα. Διὰ τοὺς λόγους τούτους πάντα τὰ σημερινὰ ἔργα εἶναι κενὰ γνωμῶν, καὶ θὰ εἶναι ἐνδισφ ἐπικρατεῖ τὸ παραστράτημα. Ποῦ θασίζομενος θὰ καλέσω ἔργον τέχνης ἐν δράμα, μίαν κωμῳδίαν, διτεῖς ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ οὐδὲν πλάττει ἀπὸ τοῦ ἰδανικοῦ τοῦ πνεύματος κόσμου ἀντλῶν τὴν ψήλην, ἀλλὰ λαμβάνει τὰ πρόσωπα ὡς διαλέγονται ἐν τῷ κοινῷ βίῳ, διπερ ἔκφρασιν μικρὸν παρατηρητικόν; Καὶ κα-

λῶς μὲν, κατά τινα ἐπιείκειαν, ἔχει τὸ πρᾶγμα ὅταν αἱ θὰ ἐζωγραφίζοντο τελειότερον. "Ἐνεκα τῶν ἀνωτέρω λόγων ἐπέτυχον μὲν καθόλου ὁ τοκογλύφος, ὁ ἀρχιτέκτων εἰπεῖν. δὲν ἐπέτυχον δῆμος ὁ Ἰδυκός καὶ ὁ Σιμωνίδης. Διὰ τὸν Ἰδυκόν εἶχεν ὁ ποιητὴς τὰ λυρικώτατα καὶ μεγαλοπρεπέστατα ἀποσπάσματά του, διὰ τὸν Σιμωνίδην εἶχεν τὴν ἐπικρατοῦσαν σήμερον γνώμην διτεῖς διατάξεις μεγάλην ἐπιπρόστην ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος διὰ τῶν ὑψηλῶν ποιημάτων του καὶ ἐλεγείων ἐν οἷς διέλαμπεν ὁ φιλοσοφῶτερος νοῦς καὶ ἡδύνατο ὁ ποιητὴς δόδηγούμενος ἐκ τῆς μετάταυτα δόξης τοῦ Κείου ποιητοῦ νὰ ὑποδηλώσῃ πολλὰ ἐν τῷ εαὐτῇ Σιμωνίδη. "Ο παράσιτος δημότος ἦν κοινός. Δὲν τοῦ ἔδωσεν ἀφορμὴν ὁ ποιητὴς οὔτε μίαν εὑρυολογίαν νὰ εἴπῃ κατορθώσας νὰ τὸν εἰσάγῃ πάντοτε σκεπτόμενον μόνον περὶ γεύματος.

Τὸ ἔργον λοιπὸν τοῦτο ἐν τὸ ἔξετάσωμεν ἀσχέτως πρὸς τὴν φιλολογίαν, θὰ τὸ εὔρωμεν δμαλὸν, τεχνικὸν, μὲ φυσικοὺς χαρακτῆρας, ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ δῆμος πλασθέντας, χωρὶς νὰ ἐπειεργήσῃ ἐπ' αὐτῶν ἡ ἴστορία τῆς φιλολογίας. "Αλλὰ νομίζομεν διτεῖς ἐν τοῖς δράμασιν ἐν οἷς δρῶσι πρόσωπα ἀποκλειστικῶς ἀνήκοντα εἰς τὴν φιλολογίαν πρέπει νὰ ὑποχωρῇ ἡ φαγτασία τοῦ ποιητοῦ ἐγώπιον λαμπροῦ διαγράμματος τῆς ἴστορίας, ἢ νὰ ἐνεργῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ τῶν προσώπων αὐτῶν παραδεδομένων, οὐχὶ μόνον ἀκολουθοῦσα πιστῶς τὰς σωζόμενας μαρτυρίας, ἀλλὰ διαρωτίζουσα καὶ τὰ σκοτεινῶς ὑποδηλούμενα. "Ἐν τοιαύτῃ τεριπτώσει δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς τὴν φαντασίαν νὰ ἔνταξι τὴν φαρακτῆρας οἵτινες φέρουσι σύγχυσιν κατασφρέροντες τὴν φιλολογικὴν ἀξίαν τῶν τοιούτων ἔργων. Οὕτως ὑπὸ τοιαύτην ἔποιψιν ἔξετάζων ὁ φιλόλογος τὸ ἡμέτερον ἔργον θὰ παρατηρήσῃ καὶ τὰ ἔξης ἀκόμη, πλὴν ἐκείνων τὰ ὄποια παρεπήρησεν ἀνωτέρω περὶ τοῦ διαλόγου:

"Ἐν πρώτοις ἡ ὑπόθεσις αὐτοῦ ἀφοῦ ἐλευθέρως διεπλάσθη ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἐπρεπε νὰ εἶναι μᾶλλον σύμφωνος πρὸς τὰ περὶ Ἀνακρέοντος περιστώντα μέχρις ἡμῶν. "Ἀντὶ τῆς ἔγγνωστου ἡμῖν Μιλησίας Δάρφυνης πρὸς ἦν αἰσθάνεται ἔρωτας ὁ Τήιος θὰ ἐπροτιμῶμεν τὴν Ξανθήν Εὔρυπνην, περὶ τῆς ἔναρξέρει τὸ 21 τῶν ἀποσπασμάτων του. Τί ώραιότερον νὰ συνθετῇ στενώτερον ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἡμέτερου Ἀνακρέοντος μετὰ τοῦ βίου τοῦ Τήιου ποιητοῦ. Περὶ τοῦ ἐπεισοδείου τούτων ἀναγινώσκομεν τὰ ἔξης ἐν τῇ γραμματολογίᾳ τοῦ Κ. Ο. Μύλλερ, κατὰ τὴν μετάφρασιν τοῦ μακαούτου Κυπριανοῦ: «Σπουδαίοτερον τῶν ἀπειλευθέρων τούτων γυναικῶν ἡρόσθη ὁ Ἀνακρέων τῇ Ξανθῇ Εὔρυπνῃ, ἥφοις ἐκ ζηλοτυπίας ἐποίησεν ὡς καὶ σκωπτικὸν ποίημα κατὰ τοῦ ἐραστοῦ αὐτῆς Ἀρτέμιωνος, οὗ παραβάλλει τὴν νῦν τρυφερὰν καὶ πολυτελῆ διαιταν πρὸς τὸν πρότερον εὐτελῆ καὶ ταπεινὸν βίον μετὰ σαρκαστικῆς δεινότητος καὶ πικρίας ἐναμίλλου τῇ τοῦ Ἀρχιλόχου, ὃν καὶ ἐν ἄλλοις ἀπομειναὶ δεξιῶς ἐμιμήθη.»

Οὕτω νομίζομεν διτεῖς τὸ ἡμέτερον ἔργον θὰ εἴχε πλείον χιλιάδατα ἐπὶ τῆς φιλολογίας ἡμῶν.

Δεύτερον ἡ Δάρφυνης ἔχει νῦν εἶναι ἄχρους καὶ πολὺ ἄγαρις. Καὶ δῆμος εὐκόλως ἡδύνατο ὁ ποιητὴς νὰ τὴν παραστήσῃ μᾶλλον ἑταῖραν τῆς ἀρχαιότητος καὶ δημοίαν πρὸς τὰς κόρας μεθ' ὄντος θέλεις νὰ συμπατέη ὁ Ἀνακρέων, αἴτινες πᾶσαι εἶναι ἑταῖραι κατὰ τὸ 17 ἀποσπασμα αὐτοῦ. Αἱ ἑταῖραι δῆμος τῶν χρόνων τοῦ Ἀνακρέοντος οὕτω περιγράφονται ὑπὸ τοῦ πολυμαθοῦς Μυλλέρου: «Ἡσαν δὲ αἱ ἑταῖραι ὡς τὸ πολὺ λίγεναι ἢ ἀπειλευθέραι, αἴτινες δικαίωματα μὲν πολιτιδος δὲν είχον, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐπίχαρι τῶν τρόπων καὶ τὴν ἄλλην παιδείαν ἔγενοντο πολλαὶ αὐτῶν ἐπίσημοι.»

Νομίζομεν διτεῖς τὴν βάσει ταύτη ὄφειλεν ὁ ποιητὴς νὰ

διαπλάσῃ τὴν Δάφνην του, χρυσολάτριδα μὲν ἀλλὰ μὴ στε- ἀπέρ εἶναι μεγάλης προσοχῆς, καὶ τὸν ζῆλον δν πρὸς φρουμένην τῶν χαρακτηρίστικῶν ἐκείνων, διὸν θὰ τὴν ἀνε- τὸν ἀρχαῖον βίον ἔχει ὁ ημέτερος ποιητὴς, δὲν ἀμφιβάλ- γυνωρίζειν ἀμέσως ἔκαστος φιλολογικῶς κρίνων τὸ προκείμε- λομενόν ὅτι ταχέως θὰ κατορθώσῃ ν' ἀνάψῃ τοὺς ἥδη ἐσθε- νον ἔργον.

Τρίτον περὶ τῶν συγνῶν ἀκόμη εὐοὶ εὐάρ παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς: "Οτι ἔπειρε μὲν ἐν ἀρθονίᾳ ὁ οἶνος νὰ πίνεται, ἀλλὰ ἡ πρὸς τὴν πόσιν αὕτη ὑπέρμετρος ἀγάπη ἔπειρε νὰ συνδυασθῇ μὲν τὴν ἐπικρατοῦσαν παρὰ τοῖς γραμματολόγοις γνώμην, διὸ ἡ διαβεβοημένη μέθη τοῦ Ἀνακρέοντος ὅρθως ἔξηγήθη καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν παλαιῶν ὡς ἔκοτασις ποιητικὴ καὶ ὅχι παραφορὰ οἰνοποσίας. Μᾶς ἔφαντη ἀληθῶς διὸ ὁ ἡ- μέτερος ποιητὴς διὰ τῶν λυρικῶν του ἐκείνων ἀποστροφῶν διὸ ἐμβάλλει εἰς τὸ στόμα τοῦ Ἀνακρέοντος, τοῦτο ἥθελε νὰ σημάνῃ, ἀλλ' ἡ ποιητικὴ ἔκοτασις δὲν ἔξηγήθη καλῶς ὑπὸ τῶν φιλολογικῶν, ἐπαναλαμβάνομεν, ἔκειταζόντων τὸ ἔργον, οἵτινες ἥθελον μίαν σκηνὴν ἐκ τοῦ ἑξῆς ἀποσπάσμα- τος εἰλημένην.

Λέγει ὁ Ἀνακρέων ἐν τῷ 62 ἀποσπάσματι αὐτοῦ:

"Ἄγε δηῦτε μηκέθ' οὔτω
πατάργῳ τε καλαὶτῷ
Σκυθικὴν πόσιν παρ' οἴρῳ
μελετῶμεν, ἀλλὰ καλοῖς
θποπίγοντες ἐν ύμροις.

Ἡ ώραία αὕτη γνώμη τοῦ Ἀνακρέοντος δὲν ἔξεφρά- σθη τόσον λυρικῶς ἐν ταῖς σκηναῖς ἐκείναις, ἔνθα παταγω- δῶς κροτοῦσι τὰ κρόταλα καὶ τὰ εὐοὶ εὐάρ.

Τέταρτον διαπάσιτος ἔπειρε ἡ νὰ λείπῃ ἡ νὰ είναι τέ- λειος παράσιτος τῆς ἀρχαιότητος γνωρίζων καὶ αἰνίγματα καὶ γρίφους καὶ ἀστεῖα καὶ ἀνοησίας πληρῶν, μὲν αὐτὸς τὴν γαστέρα του φαγητοῦ καὶ ποτοῦ, ἀλλὰ διαχέων ἀπλετον τὸν γέλωτα τοῖς συνανακειμένοις.

* *

*

Ταῦτα εἴχομεν νὰ παρατηρήσωμεν ἀποδίδοντες πάντα ἐπαναλαμβάνομεν εἰς τὴν σύγχρονον κατάστασιν τοῦ δια- λόγου, ὅπερ ἐνίστε μᾶς κάμνει ν' ἀπελπίζωμεθα καὶ νὰ μὴ γνωρίζωμεν τὶ τῶν δύο κατέπεσεν ἐπὶ μᾶλλον, ἡ περὶ τὸν διάλογον τέχνη ἡ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα δπερ, δὲν μεταρ- σεῦται πλέον εἰς ὑψηλοτέραν σφαίραν, τρέφον ἀκράτητον ἀγάπην πρὸς τὸν κοινὸν βίον. Τὸν διάλογον ὡς ἔχει νῦν δὲν θὰ ἐδεχόμεθα οὕτε ἂν ὁ μῖμος κοινοτάτους διέγραψε χαρακτήρας καὶ τύπους τῶν κατωτάτων τάξεων τοῦ λαοῦ, ὅπερ ἡδύνατο νὰ πρᾶξῃ ὁ ποιητὴς κατὰ τὰ περὶ μίμων γνωστὰ ἡμῖν, ἀλλ' ὥρειτε πάλιν ν' ἀκολουθήσῃ τὸν ἀπα- ράβατον τεχνικὸν κανόνα διὸ ἐν γένει οἱ μῖμοι διεκρίνοντο διὰ τὴν ζωηρὰν τοῦ λαοῦ λέξιν.

Ταῦτα εἴχομεν νὰ παρατηρήσωμεν κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἀρχαίας τέχνης, ἀλλως τὸ ἔργον κρινόμενον κατὰ τὰς ἐπικρατοῦσας θεωρίας καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὰ νεώτερα Ἑλλη- νικὰ τοιστά τέργα εἴναι ἀρμονικὸν καὶ φυσικόν, οὐδὲν ἔχον τὸ ὑπεράλλον καὶ δύναται τὸ κοινὸν εὐχαρίστως νὰ βλέπῃ ἐν αὐτῷ εἰκόνα τινὰ τοῦ ἀρχαίου βίου, πιστῶς μὲν ἀπεικονισθεῖσαν, ἀλλὰ διὰ χρωμάτων ἀσθενῶν. Τὸ δόλον ἔργον μᾶς φαίνεται οὕτως ὡς μία καλὴ καὶ τεχνικὴ σκηνο- γραφία, ἡτις δῆμος ἐν τῷ βάθει τῆς σκηνῆς ὑψωθεῖσα δὲν ἐ- φωτίσθη ἀρκούντως ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς παρασκηνίοις λαμπτή- ρων, ὥστε νὰ βλέπῃ τις δῆμον τὴν ζωηρότητα τῶν χρωμά- των της.

Λαμβάνοντες δῆμος ὑπ' ὄψιν τὰ καλὰ τοῦ Ἀγακρέοτος

τὸν ἀρχαῖον βίον ἔχει ὁ ημέτερος ποιητὴς, δὲν ἀμφιβάλ- λομενόν ὅτι ταχέως θὰ κατορθώσῃ ν' ἀνάψῃ τοὺς ἥδη ἐσθε- σμένους λαμπτήρας καὶ ἴδωμεν τὸν ἀρχαῖον βίον ἐν ὅλῃ αὐ- τοῦ τῇ λαμπρότητῃ.

Σφράγιδος.

ΚΑΡΑΜΕΛΕΣ.

Ἐν τῷ Πλημμελειοδικείῳ Καλαμῶν.

Ο πρόεδρος πρὸς μάρτυρα μετὰ τὰς ἀλλας διατυπώσεις :

— Ποῦ ἔγεννήθη;

— Βίς Μῆλον.

— Πόσων ἐτῶν είσαι;

— Πενήντα.

— Πόσον καιρὸν λείπεις ἀπὸ τὸν Μῆλο;

— Βέδομῆντα.

— Τί δουλειὰ κάνεις;

— Φαγὴ καὶ ὑπνο.

— Πόσα τέκνα ἔχεις;

— Τέσσαρα ἀρσενικά καὶ τέσσαρα σακάτικα. (Κορίτσια).

— Τὸν εἰδές ποῦ τὸν βάρεσαν;

— Τὸν εἶδα καὶ δὲν τὸν εἶδα.

— Τὸν βάρεσαν;

— Τὸν βάρεσαν καὶ δὲν τὸν βάρεσαν.

Ο πρόεδρος χάνων τὴν ὑπομονὴν του :

— Στρατιώτας βγάλτε τον ἑξω.

Ο μάρτυς (καθ' ἑαυτόν). Αὐτὸς ἥθελα κ' ἔγω.

(Ἔπιστορικώτατον).

Ζωχαδιακὸς παρουσιάζεται σχεδὸν κλαίων εἰς τὴν ὑγει- ονομικὴν ἐπιτροπὴν καὶ ζητεῖ ἔξαίρεσιν.

Ἐν ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς :

— Συλλογισθῆτε, Κύριε, διτὶ ως Ἐλλην ὀφείλετε νὰ πληρώσητε τὸν φόρον τοῦ αἷματος.

— *Ω, κύριοι μου, αὐτὸν τὸν φόρον τὸν ξαμολῶ ἔγω- πρωτ καὶ βράδυ.

ΕΛΙΕΙΡΙΟΝ ΡΙΓΩ

DENTOVINE RIGAUD

Τὸ Ἐλιζίριον τοῦτο βάσιν ἔχον τὴν ἀργικαν, εὐωδιάζεις εὑαρέστως τὸ χρώμα, καθαρίζει καὶ δροσίζει τὴν ἀναπνοήν, λευκάνει τοὺς δόδοντας, διευκολύνει τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἷματος καὶ δίδει εἰς τὰ οὖλα τὸν ρόδινον χρωματισμὸν ὅστις εἴναι τὸ σημεῖον τῆς ὑγείας.

Παρὰ Κωνσταντίνῳ Θολυμπέω, 206, ὁδὸς Ἐρμοῦ.

ΥΔΩΡ ΤΟΥ ΔΡΟΣ ΤΡΙΚΟΣ

EAU DU DR. TRIKOS

Καθαρίζει τὴν κεφαλήν, ἔξαφανίζει τὴν πιτυρίδα, κα- τευάζει τὸν κνισμὸν (φαγοῦραν), ἔξαλείφει τὰς ἐρυθρότητας τοῦ δέρματος, διατηρεῖ τὴν στελπινότητα τῆς κόμης καὶ ἐμ- ποδίζει τὴν πτῶσιν τῶν τριχῶν.

Φαρμακευπορεῖον Κ. Θολυμπέου ὁδὸς Ἐρμοῦ 206.